

Historię tworzą ludzie. Wystawa w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie przywołuje losy żołnierzy 2 Korpusu Polskiego

Anna Piątkowska

21 kwietnia 2026, 15:14

Muzeum Armii Krajowej otworzyło wystawę poświęconą 2 Korpusowi fot. ANNA KACZMARZ / POLSKA PRESS

Zobacz galerię (23 zdjęcia)

Melchior Wańkowicz, kronikarz bitwy pod Monte Cassino, pisał o nich: "byli Małą Polską", to oni zdobyli Monte Cassino. 21 kwietnia, w rocznicę zdobycia przez 2 Korpus Polski Bolonii, Muzeum Armii Krajowej otworzyło wystawę poświęconą żołnierzom tej formacji "Historię tworzą ludzie. 2 Korpus". Ekspozycja potrwa do 31 sierpnia.

- Nie bitwy, nie czołgi, nie armaty, ale ludzie. Tytuł wystawy jest nieprzypadkowy - historię tworzą ludzie - mówi dr Aneta Hoffman z Fundacji Znaki Pamięci, pomysłodawczyni i kuratorka wystawy.

2 Korpus Polski to wyższy związek taktyczny Polskich Sił Zbrojnych działający w latach 1943-1947. Jednostka została utworzona 21 lipca 1943 r. z dowództwa i jednostek Armii Polskiej na Wschodzie. W sierpniu i wrześniu 1943 korpus przegrupowano do południowej Palestyny. W grudniu 1943 2 Korpus przetransportowany został do Włoch, walcząc w

składzie brytyjskiej 8 Armii, uczestniczyli w kampanii włoskiej. Zadaniem 2 Korpusu było zdobycie górskich umocnień między Cassino i Passo Corno.

- Przeszli przez sowieckie łągry, wyprowadzeni przez gen. Andersa z "niehumanitarnej ziemi" walczyli na ziemi włoskiej, marząc o dojściu do Polski. W lutym 1945 r. na dwa miesiące przed bitwą pod Bolonią, gdzie tylu żołnierzy 2 Korpusu oddało życie, dowiedzieli się, że decyzją mocarstw wschodnie ziemie Rzeczypospolitej, z których pochodzą nie będą należały do Polski, a oni nie będą mieli gdzie wrócić. Mało znany jest fakt, że ci którzy wrócili pod Lidę, Nowogródek - ok. 900 żołnierzy gen. Andersa w nocy z 31 marca na 1 kwietnia 1951 r. wraz ze swoimi rodzinami zostali deportowani na Syberię. Żołnierze 2 Korpusu byli ofiarami ostatniej deportacji - wyjaśnia dr. Jarosław Szarek, dyrektor Muzeum AK. - Tych, którzy wrócili do kraju czekały więzienia, oskarżenia o bycie "szpiegami Andersa" Ale pamięć o 2 Korpusie zachowana została choćby w jednej z najszlachetniejszych pieśni o czerwonych makach spod Monte Cassino. Ta pamięć nigdy się nie zatarła, ich walka zawsze symbolizowała wolność.

Pamiętki po żołnierzach 2 Korpusu w Muzeum AK

23 plansze przybliżają postaci żołnierzy 2 Korpusu oraz losy i szlak bojowy formacji, o ludziach piszących tę historię opowiadają także pamiętki udostępnione Muzeum AK przez, wśród których są m.in. pozostałości po gen. Klemensie Rudnickim, prof. Wojciechu Narębskim, płk. Bronisławie Wysłouchowej, por. Tomaszu Skrzyńskim i kpt. Władysławie Iwanowskim (zastępcy dowódcy Pułku 4. Pancernego "Skorpion").

Wystawa przybliży sylwetki wyższych dowódców wielkich jednostek 2 Korpusu: gen. Zygmunta Bohusza-Szysko (zastępcy gen. Władysława Andersa), gen. Klemensa Rudnickiego (zastępcy dowódcy 5 Kresowej Dywizji Piechoty, od 1945 r. dowódcy 1 Dywizji Pancernej po gen. Stanisławie Maczku), gen. Nikodema Sulika (dowódcy 5 Kresowej Dywizji Piechoty), gen. Bronisława Rakowskiego (dowódcy 2 Warszawskiej Dywizji Pancernej), gen. Konstantego Skąpskiego (dowódcy saperów 2 Korpusu) i płk Bronisławy Wysłouchowej (dowódcy Pomocniczej Wojskowej Służby Kobiet 2 Korpusu). Ekspozycja "Historię tworzą ludzie" to także opowieść o kombatantach 2 Korpusu Polskiego pochodzących z Krakowa i okolic: prof. Wojciecha Narębskiego (22 Kompania Zaopatrywania Artylerii), Tomasza Skrzyńskiego (Pułk Ułanów Karpackich), Mieczysława Heroda (1 Karpacki Pułk Artylerii Lekkiej) i o. Adama Studzińskiego (kapelana Pułku 4 Pancernego „Skorpion” oraz 2 Batalionu Komandosów Zmotoryzowanych 2 Korpusu).

Wernisaż wystawy stał się okazją do spotkania potomków żołnierzy 2 Korpusu, m.in. Anity Przemienieckiej-Harper wnuczki gen. Klemensa Rudnickiego, Macieja Chłopickiego - wnuka brata gen. Klemensa Rudnickiego, Adama Hareńczyka - wnuka majora Hareńczyka, Henryka Szoltyśka - syna Wiktora Szoltyśka, Ślązaka przymusowo wcielonego Wehrmachtu, który po ucieczce z niemieckiej armii dostał się do 2 Korpusu, walczył o Bolonię oraz pasjonatów historii.

WOJCIECH NARĘBSKI

NA FOTOGRAFIACH:

1. KAPITAŁ WIG WOSTEK, PODOPRĘCZNIK WOJCIECHA NARĘBSKIEGO, W TRAKCIE ZABAWY Z ZAŁOŻENIEM 22 STUMIĄSI ZAPATRYWANIWA ARTYSTYCZNE.
2. ŻOŁNIERZE 22 CZA W RYKON 1984 - 1984 - WOJCIECH NARĘBSKI W ŚRODKU NA POKOJOWYM PŁANIE.
3. 22 CZA W TRAKCIE KAMPANII WYSTĘPÓW I KAMPANII WYSTĘPÓW.
4. WOJCIECH NARĘBSKI PRACUJĄCY WYKŁADY W AMSTERDAMIE, 1974.
5. WOJCIECH NARĘBSKI OPERUJĄCY Z PRACUJĄCYMI W WYKŁADACH WYKŁADACH W AMSTERDAMIE, 1974.
6. SWIADCTWO DOJRAŁOŚCI WOJCIECHA NARĘBSKIEGO, AMSTERDAM 1984.

ŹRÓDŁO ZDJĘĆ: KOLEKCYJA WOJCIECHA NARĘBSKIEGO, ARCHIWUM FUNDACJI ZNAKI PAMIĘCI

FUNDACJA
ZNAKI PAMIĘCI
www.znakipamieci.pl

NIKODEM SULIK

NIKODEM SULKI W WYKŁADACH I WYSTĘPIANIACH W AMSTERDAMIE, 1974

URODZONY: 15.06.1950, KAMIEŃNA STARA POKOJOWA, POLSKA
ZMARŁY: 14.01.2004, LONDYN WIELKA BRITANIA
Pochowany: KAMIENNA STARA, POLSKA - PRZY SOBÓLE POKOJOWA
ODZNACZENIA:
POLSKIE - KRZYŻ OBRONNY BRONNY WYKONANO WYKONANO KRZYŻ EKONOMICZNY BRONNY EKONOMICZNY POLSKI WYKONANO
ZŁOTY KRZYŻ ZAKŁADU KRZYŻ WYKONANO WYKONANO KRZYŻ WYKONANO WYKONANO KRZYŻ WYKONANO WYKONANO
KRZYŻ PAMIĄTKOWY WYKONANO WYKONANO KRZYŻ ANIM KAMIEŃNA POKOJOWA
BRITANIA - WYKONANO WYKONANO WYKONANO
WYKONANO WYKONANO WYKONANO

FUNDACJA
ZNAKI PAMIĘCI
www.znakipamieci.pl

https://krakow.naszemiasto.pl/historie-tworza-ludzie-wystawa-w-muzeum-armii-krajowej-w-krakowie-przywoluje-losy-zolnierzy-2-korpusu-polskiego/ar/c13p2-28930225#google_vignette